

ළමා උද්දේශන මධ්‍යස්ථාන හරහා අවදානමට ලක්විය හැකි දරුවන්ට මනෝ සමාජීය සහාය

ළමා සබැඳිය (Guyana) ගයානා

ගයානා හි සන්දර්භය

- සංවරණ සීමා කිරීම් නිසා ළමා සබැඳිය (ChildLink's) හි ළමුන් සඳහා සමාජ සේවා මධ්‍යස්ථානවල ක්‍රියාකාරීත්වය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වී ඇත.
- අපයෝජනයන් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සහ අපයෝජන සිද්ධීන් වාර්තා කිරීමට දරුවන්ට අවස්ථාව සලසා දීම සඳහා පාසල් ප්‍රධාන වේ. ගෘහස්ථ ප්‍රවණ්ඩත්වය පිළිබඳ සිද්ධීන් හඳුනාගෙන වාර්තා කරන ගුරුවරුන් සමඟ දරුවන්ට සම්බන්ධතා හැකි වූ බැවින් පාසල් වසා දැමීමේදී වාර්තා නොවූ ළමා අපයෝජන සිද්ධීන් සංඛ්‍යාව වැඩි විය. වසංගතය ළමා අපයෝජන වාර්තා කිරීමට ඇති අවස්ථා සීමා කළේය. මෙම කාලසීමාව තුළ වාර්තා වූ සිද්ධීන් සංඛ්‍යාවේ අඩු වීමක් මගින් සිද්ධීන් වැඩිවීම අනුමාන කළ හැකි අතර, තවත් සිද්ධීන් වාර්තා නොවෙමින් පවතින බව යෝජනා කරයි. මෙය 2020 දී විශේෂයෙන් කැපී පෙනුණි.
- දරුවෙකු පාලනය සහ නික්මවීම සඳහා ආර්ථික දඬුවම් පිළිගත හැකි යැයි සමාජ සම්මතයන් දකී. ආර්ථික දඬුවම් බහුලව පවතින අතර ඇතැමුන් විය යුක්ති සහගත යැයි තර්ක කරති. මෙම නාහිකර පුරුදු පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට පැවත එන්නකි.

- 2010 ලිංගික අපරාධ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් පසු ළමා ලිංගික අපයෝජන වාර්තාවල වාර්ෂික වැඩිවීමක් දක්නට ලැබේ.
2018 ළමා සබැඳිය (ChildLink's) වාර්තාව 15 ප්‍රකාශ කළේ ළමා උපදේශන මධ්‍යස්ථානයට වාර්තා වූ සිද්ධීන්වලින් සියයට 26ක් වයස අවුරුදු 10 හෝ ඊට අඩු වයසේදී මුලින්ම අපයෝජනයට ලක් වූ ළමුන් බවත්, සියයට 60.9ක් 13 හෝ ඊට අඩු වයසේදී අපයෝජනයට ලක් වූවන්ගෙන් බවත්ය. බොහෝ දරුවන් එක් වැරදිකරුවෙකුට වඩා කිහිප දෙනෙකු විසින් අපයෝජනය කළ බව වාර්තා විය.
- කෝවිඩ් 19 (COVID-19) සීමා කිරීම් මගින් අවදානමට ලක්විය හැකි ළමයින්ට නිදහසේ තම නිවෙස්වලින් පිටවීම සහ ළමා සුරැකුම් සේවකයින් සමඟ නිරන්තර සම්බන්ධතා පැවැත්වීම වළක්වා ඇත.
- කෝවිඩ් 19 (COVID-19) සීමා කිරීම් ඉවත් කළ විට, ළමා අපයෝජන සිද්ධීන් 2020 ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී 2,761 සිට 2020 දෙසැම්බර් අවසානයේ 3,129 දක්වා ඉහළ ගියේය, එක් කාර්තුවකදී 368 කින් වැඩි විය. 16 මෙම දරුවන් සමහර විට නිවසේදී, ඔවුන් දන්නා හඳුනන පුද්ගලයින් විසින් කායික, ලිංගික, වාචික, නොසලකා හැරීම් වැනි විවිධ අපයෝජනයන්ට මුහුණ දුන්හ.

15 <https://childlinkgy.org/wp-content/uploads/2018/10/Cries-in-the-Dark-Child-Sexual-Abuse-in-Guyana-Today.pdf>

16 <https://guyanachronicle.com/2021/01/25/child-abuse-cases-exceed-3000-at-the-end-2020/>

මෙම නාවිකාව: 'පවුල් බැඳීම් ගොඩනැගීම' වැඩපොත්

වසංගතය නිසා කාර්ය මණ්ඩලයට තවදුරටත් උපදේශන ලබා දීමට ප්‍රජාවට යාමට නොහැකි වූ අතර ළමයින්ට මුහුණට මුහුණ උපදේශනය සඳහා ළමා උපදේශන මධ්‍යස්ථාන වෙත පැමිණිය නොහැකි විය. ළමා සබැඳිය (ChildLink's) කෙටි කාලීනව ළමයින්ට විරෙහි ගෘහස්ථ නිංසනය මැඩලීමට සහ දිගු කාලීනව සමාජ සම්මතයන් වෙනස් කිරීමට වැඩ කිරීමේ නව ක්‍රමයක් සකස් කළේය.

ශ්‍රී ලංකා සබැඳිය (ChildLink's) ,දුරුවන් සහ දෙමාපියන් සමඟ සබැඳි සැසි පැවැත්වීම සඳහා පවුල් බැඳීම් ගොඩනැගීමේ වැඩපොත් දෙකක් නිර්මාණය කළේය. ආහාර නිගය, ආදායම් අහිමි වීම, කාංසාව සහ පාසල් වැසීම හේතුවෙන් දුරුවන්ගේ ජීවිතවලට සිදුවන බාධාවන් හඳුනා ගනිමින්, ළමා සබැඳිය (ChildLink's) හි සමාජ වැඩ වෘත්තිකයන්ගේ කණ්ඩායම සහ ප්‍රාදේශීය උපදේශකයෙකු විසින් වැඩපොත් නිර්මාණය කරන ලදී. වසංගතය අතරතුර ගෘහස්ථ නිංසනයට හෝ අපයෝජනයට මුහුණ දෙන දුරුවන්ට අත්‍යවශ්‍ය මනෝ සමාජීය උපදේශනය සහ සහාය ලබා දීම කෙරෙහි අවධානය යොමු විය. මාර්ගගත අන්තර්ක්‍රියා ඉතා ව්‍යුහාත්මක වූ අතර සියලු ක්‍රියාකාරකම් ළමා හිතකාමී විය. දුරුවන්ට සහ දෙමාපියන්ට ගෙදර වැඩ ලෙස කළ හැකි පරිදි ක්‍රියාකාරකම් ද සැලසුම් කර ඇත¹⁷

ප්‍රවණ්ඩත්වයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දැඩි ලෙස කම්පනයට පත් වූ දුරුවෙකු සඳහා උපදේශකයෙකු සමඟ අන්තර් ක්‍රියා කිරීම අත්‍යවශ්‍යතාවයකි. මාර්ගගත සම්බන්ධතාවයක් තිබීම චිත්තවේගීය සහය ලබා දිය හැකි අවස්ථාවකි. වැඩපොතෙහි නිර්වචනය කර ඇති ව්‍යුහය සෑම දුරුවෙකු සමඟම නිතිපතා වැඩ කිරීමට ආරම්භයේදීම පැහැදිලි ක්‍රියාවලියක් සැකසීමට උපදේශකයාට උපකාර විය.

නාවිකාව ක්‍රියාත්මක කළ ආකාරය

වැඩපොත සුභද්‍රතාවය ගොඩනැගීමේ අත්‍යවශ්‍ය හරහා පවුල් සම්බන්ධ කර ගැනීම සඳහා මොඩියුල පහකින් සමන්විත වේ; සිතුවිලි, හැඟීම්, ආකල්ප සහ හැසිරීම් පිළිබඳ අධ්‍යයන ආවර්ජනය; ආතතිය කළමනාකරණය සහ සැහැල්ලුවෙන් සිටීම

තාක්ෂණික ක්‍රම; චිත්තවේගීය බුද්ධිය සහ ස්වයං-පිළිගැනීම ගොඩනැගීම; පවුල් බැඳීම් සඳහා පහසුකම් සපයන ක්‍රියාකාරකම්; සහ ගැටළු විසඳීමේ තාක්ෂණික ක්‍රම සහ ළමා ආරක්ෂණ පියවරයන් පිළිබඳව ඉගෙනීම.

වැඩපොතෙහි දක්වා ඇති මගපෙන්වීම හරහා දුරුවා සමඟ පියවරෙන් පියවර ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරනු ලැබේ. සැසිය දුරකථනයෙන් හෝ වට්ස්ඇප් (Whatsapp) ඇමතුමකින් දෙමාපියන් ඉදිරියේදී පවත්වනු ලැබේ. සමහර දුරුවන්ට ළමා අපයෝජන හෝ නොසලකා හැරීමේ ඉතිහාසයක් ඇත. සමහරු තම ජීව විද්‍යාත්මක දෙමාපියන් සමඟ ජීවත් වන අතර තවත් සමහරු හදා වඩා ගත් දෙමාපියන් හෝ ඥාතීන් සමඟ ජීවත් වෙති.

පළමු ඇමතුම අතරතුර, සම්පූර්ණ ක්‍රියාවලිය විස්තරාත්මකව විස්තර කර ඇති අතර මාස තුනේ සිට හය දක්වා කාලය සඳහා අපේක්ෂාවන් පැහැදිලිව සකස් කර ඇත. විනිශ්චය නොවන, සංවේදී පරිසරයක් නිර්මාණය කරන අතර රහස්‍යභාවය පිළිබඳ පැහැදිලි කරයි. කිසියම් හදිසි අවස්ථාවකදී දුරකථන ඇමතුම් හෝ පණිවිඩ මගින් උපදේශකයා වෙත ළඟා වන ලෙස ළමයින්ගෙන් ඉල්ලා සිටී.

පසුකාලීන සැසිවලදී, උපදේශකයා දුරුවාගේ චිත්තවේගයන් සහ හැඟීම් සහ ඇයට හෝ ඔහුට අවශ්‍ය දේ තේරුම් ගැනීමට ගැඹුරට ගොස්, පවුලේ ගතිකත්වය දුරුවාට බලපාන ආකාරය ගවේෂණය කරයි. සුවපහසු පරිසරයක් නිර්මාණය කර ඇති අතර විමර්ශන දුරුවාට තම අතීතය මෙන්ම ඔවුන්ට කරදර කරන හෝ කරදර කරන ඕනෑම දෙයක් බෙදා ගැනීමට ආරක්ෂිත යැයි හැඟෙයි. ස්වයං-පිළිගැනීමේ තක්සේරුවක් වැඩපොතෙහි කොටසක් වන අතර මෙය දුරුවාට තමන් ගැන හැඟෙන ආකාරය උපදේශකයාට දන්වයි. දුරුවා සමඟ උපදේශකයාගේ අන්තර්ක්‍රියා දුරුවාට හැඟෙන ආකාරය සහ වැඩ කරන්නේ කුමක්ද සහ වැඩ නොකරන දේ සොයා ගැනීමට සිතුවිලි-හැඟීම්-ක්‍රියාකාරී ප්‍රවේශයක් මගින් මෙහෙයවනු ලැබේ; උපදේශකයා පසුව ගැටළු විසඳීම සඳහා තාක්ෂණික ක්‍රම සහ වැඩිදුර නිර්දේශ සමඟ ඉදිරියට යයි. උපදේශකයා ගැටලුවේ මූල හේතුව වෙත ගොස් විසඳුම් සඳහා කටයුතු කරයි.

'පවුල් බැඳීම් ගොඩනැගීම' සඳහා පහසුකම් සපයන්නාගේ මාර්ගෝපදේශය සංජානන වර්ෂා විකිත්සාව මත පදනම් වූ ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් වලින් සමන්විත වේ. ක්‍රියාකාරකම් පවුල් බැඳීම් ශක්තිමත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි, උදාහරණයක් ලෙස ඉලක්ක සැකසීමේ අත්‍යවශ්‍ය හරහා.

17 වැඩපොත සහ පහසුකම් සපයන්නාගේ මාර්ගෝපදේශය යන දෙකම මාර්ගගතව ඇත.

පවුල් බැඳීම් ගොඩනැගීම ළමා වැඩපොත: https://a7a4295c-3398-440f-8c6a-992effc9bdf4.filesusr.com/ugd/969956_53cd4fab6c574d3294572befde5f4710.pdf

පවුල් බැඳීම් ගොඩනැගීමේ පහසුකම් සපයන්නාගේ මාර්ගෝපදේශය https://a7a4295c-3398-440f-8c6a-992effc9bdf4.filesusr.com/ugd/969956_0b05fa9d613143a98bbb35f5d37e8e92.pdf

උත්සාහ කළ සහ පරීක්ෂා කරන ලද මෙවලම් පහසුකම් සපයන්නන් සඳහා වැඩපොතෙහි ඇතුළත් කර ඇති අතර මාර්ගගත භාවිතය සඳහා අනුවර්තනය කර ඇත.

මෙම මෙවලම් භාවිතා කරමින්, පුහුණු සැසි දෙමාපියන් සහ රැකබලා ගන්නන් සමඟ ඔවුන්ගේ ජීවිතයේ බාධා සමඟ සාර්ථකව කටයුතු කිරීමට, ඔවුන්ගේ චිත්තවේගීය බුද්ධිය වැඩි දියුණු කිරීමට සහ ඵලදායී ලෙස මුහුණ දීමේ උපාය මාර්ග ඉගෙන ගැනීමට උපකාර කරයි. අරමුණ වන්නේ දෙමාපියන්/රැකබලාගන්නන් සඳහා වන සැසිවලින් උගත් දේ සහ සහාය දරුවන් දක්වා ව්‍යාප්ත වීමයි.

දරුවා අත්විඳින කම්පනයේ මට්ටම සහ ඔවුන්ගේ ස්වයං හැඟීම සහ අන් අය සමඟ ඇති සබඳතා කෙරෙහි එහි බලපෑම තක්සේරු කිරීම සඳහා ළමුන් සමඟ හිඟිපතා සැසි ද පවත්වනු ලැබේ.

කොවිඩ් 19 (COVID-19) වසංගතයේ සන්දර්භය තුළ භාවිතාව සිදු කරන ලද ආකාරය

ගෘහස්ථ අපයෝජන සහ ප්‍රවණ්ඩත්වයේ සැලැවුණු වසංගතයකට මුහුණ දී සිටින අවදානමට ලක්විය හැකි ළමුන් වෙත ළඟා වීමේ දුෂ්කරතා වැඩිපොත් මගින් ආමන්ත්‍රණය කරන ලදී. වැඩිපොත් එකිනෙක අනුපූරක වන අතර ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කර ඇත්තේ දරුවන්ට සහ ඔවුන්ගේ දෙමාපියන්ට උපදේශකයින් හරහා මාර්ගගත සහය ලබා දීමටය. මෙම සැසි සඳහා වටිස්ඇප් (Whatsapp) ඇමතුම් සහ දුරකථන ඇමතුම් භාවිතා වේ.

සීමාවන් ලිහිල් කිරීම සහ එන්නත් වැඩි කිරීමත් සමඟ, ළමා සබැඳිය (ChildLink's), හි ළමා උපදේශන මධ්‍යස්ථානවල සමහර මුහුණට මුහුණ උපදේශන සැසි ද පවත්වා ඇත.

බලපෑම

- වැඩිපොත් භාවිතය එහි ආරම්භක අදියරේ පවතී. එසේ වුවද, එය උපකාරක මැදිහත්වීමේ මෙවලමක් බව ඔප්පු වේ. කෝවිඩ් 19 (COVID-19) කාලපරිච්ඡේදය තුළ එය මේ වන විට ළමුන් 37 දෙනෙකුට, ගැහැණු ළමයින් 35 දෙනෙකුට සහ පිරිමි ළමයින් 2 දෙනෙකුට සහාය ලබා දී ඇත.
- එක් පොතක ක්‍රීඩා විකිත්සාව සහ කතා විකිත්සාව ඇතුළත් කිරීම ඉතා හොඳින් ක්‍රියාත්මක වේ.
- වැඩිපොත් මගින් උපදේශනය සරල ආකාරයකින් සිදු කිරීමට ඉඩ ලබා දෙන අතර පවුල් අවංක, සැබෑ හැඟීම් සහ සිතුවම් බෙදා ගනී. මෙය ප්‍රයෝජනවත් බව ඔප්පු වේ.

භාවිතාව ඵලදායී වූයේ ඇයි

- ක්‍රියාකාරකම් විවිධ වන අතර ඕනෑම වාර්ගික හෝ වයස් කාණ්ඩයක පවුල් සඳහා අදාළ වේ.
- ක්‍රියාකාරකම්වලට ප්‍රායෝගික අංශයක් ඇති අතර එමඟින් සැසි විනෝදජනක වන අතර ක්‍රියාවලිය ධනාත්මක දිශාවකට යොමු කරයි. උපදේශකයින් සෑම දරුවෙකුටම සහ පවුලකට ඔවුන්ගේම වේගයකින් දියුණු වීමට ඉඩ සලසයි. ක්‍රියාකාරකම් පවුලේ ඉතිහාසය, පරිසරය සහ පාසල ගැඹුරින් සොයා බලයි.
- මෙම වැඩසටහන සංජානන වර්ග විකිත්සාව භාවිතයෙන් ව්‍යුහගත සැසි සපයයි. වැදගත් අංගයක් වන්නේ දරුවා සමඟ පමණක් නොව මුළු පවුලම සම්බන්ධ කර ගැනීම, අවම වශයෙන් එක් දෙමාපියෙකු සමඟ වැඩ කිරීමයි. ක්‍රියාවලිය පුරාවටම දරුවා ආරක්ෂා කිරීමේ යටි අරමුණ ඇතිව පවුල් විවේකයෙන්, තර්ජනාත්මක නොවන සහ විනිශ්චයෙන් තොර ක්‍රමයක නිරත විය.

උපදේශකයන් හොඳින් පුහුණු කර ඇත. ඔවුන් ක්‍රියාවලිය පැහැදිලි කර අපේක්ෂාවන් සහ මූලික නීති පැහැදිලිව බෙදාහදා ගත්හ. රහස්‍යභාවය පවත්වා ගෙන යන අතර පැහැදිලිව පැහැදිලි කර ඇත. අවශ්‍ය ඕනෑම අමතර උපකාර අවශ්‍ය අනෙකුත් සේවාවන් වෙත යොමු කිරීම් හරහා සපයනු ලැබේ.

- ළමා කේන්ද්‍රීය සහ ළමා හිතකාමී ක්‍රියාකාරකම් මගින් ගෙදර වැඩ සහ සාකච්ඡා තුළින් දරුවන් උනන්දුවෙන් තබා ගනී. දරුවාට තම ගෘහ ජීවිතය ගැන බෙදාහදා ගත හැකි අතර ඔවුන්ගේ හැඟීම් ප්‍රකාශ කළ හැකිය. ලබාදුන් ප්‍රතිචාර භාවිතා කරමින් උපදේශකයන් දරුවා සන්සුන් කිරීමට සහ ඔවුන් හඳුනාගත් හැඟීම් සමඟ සාර්ථකව කටයුතු කිරීමට මඟ පෙන්වීම ලබා දේ. දරුවාගේ චිත්තවේගීය තත්ත්වය ප්‍රවේශමෙන් සටහන් කර ඇති අතර පසුව පමණක් තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම දිරිමත් කරනු ලැබේ. මෙම ක්‍රම ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ පවා ඉතා ඵලදායී බව ඔප්පු වී ඇත.
- වැඩපොතෙහි ආවර්ජනය සහ ස්වයං දැනුවත්භාවය තුළින් වඩා හොඳ මාපියකරණය සඳහා දෙමාපියන්ගේ ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීමේ අංශයක් ඇතුළත් වේ. දණ්ඩනීය විලාසයකට වඩා උපකාරක මාපියකරණ විලාශයක් භාවිතා කිරීමට දෙමාපියන් දිරිමත් කරනු ලැබේ. පවුල් බැඳීම් ක්‍රියාකාරකම් වැඩිදියුණු සන්නිවේදනය සඳහා පදනම වේ. මෙමගින් කෙටි කාලීනව ප්‍රවණ්ඩත්වය වැළැක්වී ඇති අතර මධ්‍යම හා දිගු කාලීන සමාජ සම්මතයන් වෙනස් කිරීමේ අධිකාරම දමා ඇත.

- අන්තර්ජාලය හරහා දරුවන්ට උපකාර කිරීම සඳහා තාක්ෂණය භාවිතා කිරීමෙන් හදිසි අවස්ථාවන්ට අනුවර්තනය වීමෙන් අදහස් වන්නේ ළමයින්ට වරෙහි ප්‍රවණ්ඩත්වය වැළැක්විය හැකි අතර අවදානමට ලක්විය හැකි දරුවන්ට සහාය විය හැකි බවයි.

ළමා හඬ

ගැඹුරු හුස්ම ගැහීමේ ක්‍රියාකාරකම් මට තරමක් ප්‍රබෝධමත් සහ අලුත් ය විය මගේ ශරීරයේ චලනය සහ හුස්ම හිරික්සණය කිරීමට අවස්ථාවක් හිරිමාණය කළේය."

ළමා සබැඳිය (ChildLink's) වැඩසටහනට සහභාගී වන දරුවෙක්

සිද්ධි අධ්‍යයනය: උපදේශකයෙකුගේ අත්දැකීම

"වැඩපොත යනු හොඳ සබඳතා ගොඩනගා ගැනීමේ මෙවලමක් වන අතර දරුවන්ට සුවපහසුවක් දැනීමට උපකාර කිරීම සඳහා ඵලදායී බව ඔප්පු කර ඇත. මෙය උපදේශන ක්‍රියාවලියේ ඉතා වැදගත් අදියරක් වන අතර 'මම කෙනෙක්' හෝ 'මාව දැන හඳුනා ගැනීම' වැනි ක්‍රියාකාරකම විශාල ප්‍රබෝධමත් කිරීමකි. මෙය දරුවන්ට ඉගෙන ගැනීමට උපකාර වන බැවින් ඔබ ගැන සහ ඔබේ වැඩ ගැන බෙදාගැනීම ද ප්‍රයෝජනවත් බව මට පෙනී යයි. උපදේශනය යනු කුමක්ද යන්න සහ විය ඔවුන්ට බෙදා ගැනීමට සහ ඔවුන්ට අවශ්‍ය සහය ලබා ගැනීමට සැබවින්ම ආරක්ෂිත අවකාශයක් බව ගැන වැඩි විස්තර ඉගෙනගත හැකිය. ක්‍රියාකාරකම්වල පරමාර්ථය වන්නේ විනිශ්චය නොවන අවකාශයක් නිර්මාණය කිරීමයි.